РЕШЕНИЕ (ЕС) 2019/293 НА КОМИСИЯТА

от 8 ноември 2018 година

относно държавна помощ SA.43785 (2018/C) (ex 2015/PN, ex 2018/NN), предоставена от Румъния за преструктуриране на Complexul Energetic Hunedoara

(нотифицирано под номер C(2018) 7308)

(само текстът на румънски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

след като покани заинтересованите страни да представят своите мнения в съответствие с горепосочената(ите) разпоредба(и) ([1]),

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) С писмо от 12 март 2018 г. Комисията уведоми Румъния за решението си да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) („решението за откриване“), по отношение на помощта за преструктуриране на Complexul Energetic Hunedoara S.A. („CE Hunedoara“). Решението за откриване беше предшествано от уведомления и контакти между Комисията и Румъния във връзка с държавната помощ за CE Hunedoara или неговите предшественици, както по-подробно е описано в решението за откриване и в раздел 2.1 по-долу.

(2) Решението на Комисията за откриване на процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([2]). Комисията прикани заинтересованите страни да представят мненията си по него.

(3) На 15 май 2018 г. Румъния представи мнението си относно решението за откриване. Комисията не получи мнения от заинтересовани страни. В допълнение към мнението, получено на 15 май 2018 г., Комисията проведе така също видеоконференция с румънските органи на 31 юли 2018 г.

2. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА ПОМОЩТА

2.1. Предходни решения относно CE Hunedoara

(4) На 22 февруари 2012 г. Комисията реши да не повдига възражения относно планираната помощ на обща стойност от 1 169 млн. румънски леи (около 251,3 млн. евро) за закриването на три от седемте каменовъглени мини, експлоатирани от National Hard Coal Company JSC Petrosani ([3]) („Решение относно първата помощ за каменовъглените мини“). Комисията установи, че планираната помощ в споменатото решение е съвместима с вътрешния пазар съгласно Решение 2010/787/ЕС на Съвета ([4]) („Решението на Съвета относно помощта за въглищни мини“).

(5) На 20 април 2015 г. Комисията взе под внимание, че Electrocentrale Paroşeni и Electrocentrale Deva — две дружества за производство на електроенергия, които през 2012 г. са се слели в CE Hunedoara — през периода 2009—2011 г. са получили държавна помощ, която е била несъвместима с вътрешния пазар. В своето решение ([5]) („Решението относно несъвместимата помощ“) Комисията поиска от Румъния помощта и лихвата да бъдат възстановени от CE Hunedoara в качеството му на правоприемник на двете дружества за производство на електроенергия, ако възстановяването не е било извършено от бенефициерите. На 10 юни 2015 г. румънските органи представиха информация, от която е видно, че сумата от 34 785 015,45 RON (приблизително 7,48 млн. евро),

([1]) ОВ C 158, 4.5.2018 г., стр. 47.
([2]) Вж. бележка под линия 1.
([3]) ОВ C 23, 25.1.2013 г., стр. 3.
([4]) Решение 2010/787/ЕС на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини (ОВ L 336, 21.12.2010 г., стр. 24).
([5]) Решение (ЕС) 2015/1877 на Комисията от 20 април 2015 г. относно тарифите, прилагани от S.C. Hidroelectrica SA (Румъния) по отношение на S.C. Termoelectrica SA и S.C. Electrocentrale Deva SA — по дело SA.33475 (12/C) (ОВ L 275, 20.10.2015 г., стр. 46, съображения 117—124).

представляваща сумата на помощта, подлежаща на възстановяване, и лихвата при възстановяването, е била преведена от CE Hunedoara на Министерството на енергетиката на Румъния, с което решението за възстановяване е било изпълнено.

(6) На 21 април 2015 г. Комисията реши да не повдига възражения относно държавната помощ, планирана да бъде предоставена на CE Hunedoara под формата на специални заеми в размер до 167 млн. румънски леи (приблизително. 37,7 млн. евро) ([6]) („решението относно помощта за оздравяване“) ([7]). В това решение Комисията установи, че заемите представляват помощ за оздравяване на CE Hunedoara, и обяви, че помощта е съвместима с вътрешния пазар в съответствие с Насоките за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение („Насоки за помощ за ОиП“) ([8]), предвид няколкото ангажимента, поети от Румъния (вж. съображения 120 и 123 по-долу).

(7) На 21 октомври 2015 г. — шест месеца след решението относно помощта за оздравяване — Румъния представи план за преструктуриране на CE Hunedoara („първият план за преструктуриране“) ([9]). Целта на Румъния беше да се удължи срокът за погасяване на заема за оздравяване, който е предмет на решението относно помощта за оздравяване, и да предостави помощ за преструктириране на CE Hunedoara, за да се финансират разходите, включени в първия план за преструктуриране. С писмо, предадено на 3 декември 2015 г., Румъния съобщи за своето намерение да представи информация относно помощта за преструктуриране четири седмици по-късно. На следващия ден Комисията административно образува дело SA.43785 (2015/PN) относно помощта за преструктуриране на CE Hunedoara.

(8) На 8 януари 2016 г. Румъния изпрати предварително уведомление за своето намерение да предостави помощ за преструктурирането на CE Hunedoara на база на нов план за преструктуриране, съдържащ изменения спрямо първия план за преструктуриране („измененият план за преструктуриране“), и представи допълнителна подкрепяща информация, впоследствие допълнена на 11 януари 2016 г. На 12 януари 2016 г. беше проведена среща с румънските органи във връзка с представената информация.

(9) На 15 януари 2016 г. Румъния беше уведомена, че е препоръчително да бъдат направени значителни изменения във връзка с предвидената помощ за преструктуриране и на първия план за преструктуриране, преди Румъния да продължи с официалното уведомление. Впоследствие Румъния не предостави нов план за преструктуриране.

(10) През януари 2016 г. срещу CE Hunedoara е започнало официално производство по несъстоятелност в съответствие с румънското право, което обаче по-късно е прекратено от национален съд.

(11) След това Румъния счете, че, макар CE Hunedoara в крайна сметка ще бъде ликвидирано, то ще трябва временно да запази в експлоатация част от мощностите за производство на електроенергия заедно с някои от каменовъглените мини и свързаните услуги по подготовка на въглищата с помощта на компенсация за покриване на производствените разходи. Въз основа на тези съображения и на новите планове по отношение на възможен(ни) бъдещ(и) правоприемник(ци) на CE Hunedoara, който(които) да експлоатира(т) част от активите на последното, по искане на Комисията румънските органи представиха информация на 12 май 2016 г., по време на видеоконференция на 18 май 2016 г., на 9, 25 и 29 август 2016 г., по време на среща на 12 октомври 2016 г., както и на 9 ноември 2016 г., 17 май 2017 г. и 1 септември 2017 г. Представената на 17 май 2017 г. информация включваше по-специално срок за окончателната ликвидация на CE Hunedoara.

(12) На 24 ноември 2016 г., въз основа на отделно уведомление, Комисията реши да не повдига възражения по отношение на сумата от 447,8 млн. румънски леи (около 96,2 млн. евро), планирана да бъде предоставена на CE Hunedoara за закриването на две от четирите каменовъглени мини, все още експлоатирани от CE Hunedoara, които не са били предмет на Решението относно първата помощ за каменовъглените мини ([10]) („Решение относно втората помощ за каменовъглените мини“). В това решение Комисията установи, че планираната помощ е съвместима с вътрешния пазар в съответствие с Решението на Съвета относно помощта за въглищни мини.

2.2. **Бенефициерът: CE Hunedoara**

(13) CE Hunedoara е вертикално интегрирано дружество за производство на електроенергия със седалище в Petrosani, окръг Hunedoara. Акциите му са изцяло притежавани от румънската държава. CE Hunedoara използва главно местни въглища, които добива от своите каменовъглени мини, за производството на електро- и топлоенергия за

([6]) Обменният курс, който се използва в настоящото решение с информативна цел, е RON/EUR = 0,215 (31 януари 2018 г.).
([7]) Решение на Комисията от 21 април 2015 г., SA.41318 (2015/N) — Румъния — Уведомяване за помощ за оздравяване на Complexul Energetic Hunedoara (ОВ C 203, 19.6.2015 г., стр. 5).
([8]) ОВ C 249, 31.7.2014 г., стр. 1.
([9]) Планът беше обсъден така също на среща с румънските органи на 23 октомври 2015 г.
([10]) Разрешение за отпускане на държавни помощи по силата на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) — случаи, в които Комисията няма възражения (ОВ C 127, 21.4.2017 г., стр. 1).

околните градове. Неговите две електроцентрали — Deva ([11]) и Paroseni ([12]) — са с общ инсталиран номинален капацитет от 1 225 MW. CE Hunedoara произвежда приблизително 4,2 % от електроенергията, която се потребява в Румъния, като е единственият по-голям производител на електроенергия в централната и в северозападната част. В дружеството работят около 6 600 души, от които 1 750 работни места са свързани с производството на енергия, а 4 700 — с минни дейности.

(14) CE Hunedoara е създадено през ноември 2012 г. чрез сливането на две държавни дружества — преди проблемни, а понастоящем вече ликвидирани — Electrocentrale Paroseni и Electrocentrale Deva („предшестващи дружества“). След ликвидацията на National Hard Coal Company JSC Petrosani е планирано в експлоатация да останат четири каменовъглени мини, без да получават помощ за закриване съгласно Решението относно първата помощ за каменовъглените мини. Те са слети в CE Hunedoara заедно със съоръженията за производство на електроенергия и свързания административен персонал и недвижимото имущество на Electrocentrale Paroseni и Electrocentrale Deva, тъй като на практика всички въглища, добивани от четирите каменовъглени мини, са използвани от Electrocentrale Paroseni и Electrocentrale Deva като гориво за производството на електроенергия и топлоснабдяване. По-специално:

— CE Hunedoara първоначално е поело производствените активи и пасиви от предшестващите дружества. И двете дружества постоянно не са били в състояние да продават електроенергия на конкурентни пазарни цени в Румъния и през периода 2009—2011 г. са получили несъвместима оперативна помощ в размер на 22,62 млн. румънски леи и 3,65 млн. румънски леи (общо около 5,6 млн. евро), за която, въз основа на Решението относно несъвместимата помощ, Комисията разпореди на Румъния да бъде възстановена заедно с лихвата от CE Hunedoara предвид неговата икономическа и правна правоприемственост с бенефициерите ([13]).

— По-късно, през август 2013 г., CE Hunedoara е поело четири от седемте каменовъглени мини от National Hard Coal Company JSC Petrosani. Преди това, до 2011 г., National Hard Coal Company JSC Petrosani е експлоатирало седем мини; три от тях са получили помощ за закриване в съответствие с Решението относно първата помощ за каменовъглените мини. За останалите четири, които впоследствие бяха включени в CE Hunedoara, се предполагаше, че са жизнеспособни. Тези четири каменовъглени мини и други производствени активи са прехвърлени на CE Hunedoara без каквито и да било пасиви, и по-специално около 1,2 млрд. евро натрупани дългове в миналото към държавата и други публични органи, главно представляващи неплатени данъци и осигуровки. Натрупаните дългове не са били взети предвид при оценяването на жизнеспособността на четирите мини. Комисията отбеляза ангажимента на Румъния да уведоми в съответствие с правилата относно държавната помощ, ако е необходимо, всяка държавна мярка, касаеща дълговете към държавата. Румъния не предостави уведомление относно процеса ([14]), по който четирите мини са прехвърлени на CE Hunedoara без дългове.

2.3. **Оперативни и финансови резултати на CE Hunedoara**

2.3.1. *Оперативни резултати*

(15) Според Румънския енергиен регулатор ([15]) делът на CE Hunedoara в нетното производство на електроенергия през периода 2013—2015 г. е бил следният:

Таблица 1

Обща подадена електроенергия през периода 2013—2015 г. от CE Hunedoara спрямо общото производство

Производител	Използван капацитет (MW)			Обща произведена електроенергия (TWh)		
	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
CE Hunedoara	1 110 (6 %)	998 (5 %)	1 063 (5 %)	3 (5 %)	2,7 (4 %)	1,84 (2,9 %)
Обем на пазара	18 142 (100 %)	18 448 (100 %)	19 086 (100 %)	55,8 (100 %)	62 (100 %)	62,6 (100 %)

([11]) Въведено в експлоатация на два етапа: първият между 1969 г. и 1971 г., а вторият между 1977 г. и 1980 г. — вж. доклад на *GMC Insolvency Consulting* от март 2016 г., стр. 37, cigmc.ro/files/Raport%20art.%2097.pdf.

([12]) Въведено в експлоатация на два етапа: първият между 1956 г. и 1959 г., а вторият между 1962 г. и 1964 г. — вж. общодостъпна информация на адрес https://uzinaparoseni.wordpress.com/.

([13]) Решение относно несъвместимата помощ, прието на 20 април 2015 г., съображения 84, 88—90, 98 и 117—124. Решение относно помощта за оздравяване от 21 април 2015 г., съображения 13 и 63.

([14]) Решение относно първата помощ за каменовъглените мини, прието на 22 февруари 2012 г., съображения 4—10.

([15]) Годишни доклади на ANRE за 2013 г., 2014 г. и 2015 г. на разположение на адрес: http://www.anre.ro/en/about-anre/annual-reports-archive. Вж. също така данните на Transelectrica относно общия и наличния инсталиран производствен капацитет за всяка мощност, подлежаща на диспечерско управление, по първични източници на енергия, които са на разположение на адрес: http://transelectrica.ro/web/tel/productie.

(16) В Румъния електроенергия се произвежда от различни типове електроцентрали с разнообразни производствени разходи. Считано от юли 2012 г., електроенергията се търгува на едро чрез борсата, т.е. спот и форуърдни пазари на Румънската енергийна борса („OPCOM“).

(17) Важен критерий за функционирането на една електроцентрала е съпоставката между пазарната цена за „ден напред“ и пределните разходи за производството на електроенергия във въпросната електроцентрала. Що се отнася до топлоелектрическите централи, основните пределни разходи са разходите за гориво, разходите за сертификати за емисии на CO_2 и пределните оперативни разходи.

(18) CE Hunedoara отчита средни производствени разходи в размер на 274,27 RON/MWh (приблизително 59 EUR/MWh) през 2013 г., 310,19 RON/MWh (приблизително 67 EUR/MWh) през 2014 г. и 358,90 RON/MWh (приблизително 77 EUR/MWh) през 2015 г. Освен това средните разходи за добива на въглища (горивото) от CE Hunedoara са били около 126 RON/MWh (приблизително 27 EUR/MWh) при цена на въглищата на пазара от около 40 RON/MWh (приблизително 9 EUR/MWh) ([16]).

(19) Все пак среднопретеглената годишна цена на електроенергията на пазара за „ден напред“ на OPCOM е 165,06 RON/MWh (приблизително 35 EUR/MWh) през 2013 г., 158,93 RON/MWh (приблизително 34 EUR/MWh) през 2014 г. и 166,35 RON/MWh (приблизително 36 EUR/MWh) през 2015 г. Също така на централизирания пазар на двустранни договори на OPCOM средната годишна цена на електроенергията е варирала между 182,94 RON/MWh (приблизително 39 EUR/MWh) и 162,41 RON/MWh (приблизително 35 EUR/MWh) през периода 2013—2015 г. ([17]) С други думи между 2013 г. и 2015 г., когато са предоставени разглежданите заеми, средните производствени разходи на CE Hunedoara са били между 66 % и 116 % по-високи от цените, на които е търгувана електроенергията на пазара „ден напред“, и между 50 % и 121 % по-високи от цените на централизирания пазар за двустранни договори на Румънската енергийна борса.

(20) Може да се отбележи, че при такива пазарни цени CE Hunedoara не би могло да функционира рентабилно в дългосрочен план, тъй като цените за „ден напред“ и форуърдните цени са били под производствените разходи на CE Hunedoara. На конкурентния електроенергиен пазар се очаква, че цялото производство ще се продава на цена, надвишаваща пределните му разходи, за да се постигне разумен марж на печалба. Предприятието CE Hunedoara обаче очевидно не е било в състояние да постигне това още от самото си създаване, освен в редки случаи, както е видно от неспособността на CE Hunedoara да задели достатъчно приходи от дейността, за да закупи сертификатите за емисии на CO_2, необходими за 2014 г. и 2015 г. Електроцентралите на въглища обикновено функционират като базови електроцентрали с коефициент на натоварване от 70 % или по-висок ([18]). От данните за производство на електроенергия в таблица 1 обаче е видно, че коефициентът на натоварване на CE Hunedoara е бил 30,8 % през 2013 г. и 2014 г. и е спаднал под 20 % през 2015 г. Това може да се обясни с факта, че производствените активи под формата на каменовъглени мини и двете централи за производство на енергия, които са слети, образувайки CE Hunedoara през ноември 2012 г., са същите, които са използвани преди това от проблемните предшестващи дружества, без каквито и да било значителни производствени или технологични подобрения, насочени към понижаване на производствените разходи. Вследствие на това CE Hunedoara е продавало своята продукция на средна цена от 199,22 RON/MWh (приблизително 43 EUR/MWh) през 2013 г., 167,68 RON/MWh (приблизително 36 EUR/MWh) през 2014 г. и 181,52 (приблизително 39 EUR/MWh) през 2015 г. ([19]) и, подобно на своите предшественици, не е било в състояние да генерира достатъчно приходи, които да покрият разходите за дейността и по дълга, включително дълга към публичните субекти, както е показано в таблица 2 по-долу.

2.3.2. *Финансови резултати*

(21) Както е показано в таблица 2 по-долу, през 2012 г. — първата година от функционирането си, CE Hunedoara е реализирало печалба (нетна печалба) в размер на 37,9 млн. румънски леи (приблизително 8,1 млн. евро). От 2013 г. обаче, когато четирите мини и свързаното съоръжение за подготовка на въглищата са прехвърлени, CE Hunedoara е започнало да генерира все по-големи загуби, възлизащи на 147,6 млн. румънски леи (31,7 млн. евро) през 2013 г. и 352,3 млн. румънски леи (76 млн. евро) през 2014 г., като същевременно се наблюдават влошаващи се финансови показатели по отношение на оперативни приходи, съотношение на дълга към собствения капитал и ликвидността. В края на 2015 г. CE Hunedoara е имало отрицателна стойност на собствения капитал от 1 082,6 млн. румънски леи (232,7 млн. евро). В края на 2017 г. отрицателната стойност на собствения капитал се е удвоила, достигайки 2 842,7 млн. румънски леи (– 611,18 млн. евро). От 2013 г. оперативният резултат е отрицателен и дружеството не е разполагало със свободни парични потоци, с които да обслужва възстановяването и плащанията на финансовите дългове, без да се включва допълнителният дълг към държавни нетърговски органи, например данъчните органи.

([16]) CE Hunedoara, доклади, издадени от управителния съвет за 2013 г., 2014 г. и 2015 г., на разположение на адрес: http://www.cenhd.ro/index.php/situatii-financiare/.

([17]) Годишни доклади на OPCOM за 2013 г., 2014 г. и 2015 г., на разположение на адрес: https://www.opcom.ro/compania/compania.php?lang=ro&id=6.

([18]) Вж. например коефициентите на натоварване, посочени в Решение SA.38760 (2016/C) (ОВ C 46, 5.2.2016 г., стр. 19).

([19]) http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2013/Raportul%20administratorilor%20-%202013.pdf, стр. 3.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2014/Raportul%20administratorilor%20-%202014.pdf, стр. 3.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2015/Raportul%20administratorilor%20-%202015.pdf, стр. 11.

Таблица 2

Финансови резултати на CE Hunedoara през периода 2012—2017 г.

Милиони румънски леи	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.
Общо приходи	249,4	1 061,1	691,5	574,74	448,4	568,7
Оперативна печалба/загуба (EBITDA)	20,2	– 167,1	– 341,7	– 1 647,6	– 838,2	– 744,6
Нетна печалба/загуба	37,9	– 147,6	– 352,3	– 1 661,6	– 858,4	– 768,8
Акционерен капитал	203,4	349,8	354,5	354,5	354,5	354,5
Собствен капитал	678,7	980,1	629,3	– 1 082,6	– 2 071,3	– 2 842,7
Дългосрочен дълг	170,0	269,5	258,7	270,5	245,4	237,4
Друг текущ дълг, вкл. данъци	72,3	243,2	371,6	726,7	922,2	1 099,1

Източник: www.cenhd.ro, съгласно ободостъпни финансови доклади, получени през юни 2018 г.

(22) Най-късно през април 2015 г. CE Hunedoara е било изпълнило критериите за образуването на колективно производство по несъстоятелност според румънското право ([20]). През януари 2016 г. CE Hunedoara временно е влязло в производство по несъстоятелност. През март 2016 г. синдикът на CE Hunedoara публикува доклад („докладът на синдика“), съдържащ информация за пасивите на дружеството, от който става ясно, че CE Hunedoara дължи около 2 360 млн. румънски леи (около 507,4 млн. евро) на различни държавни органи. В тази сума са включени, наред с други, заемите, за които се касае настоящото решение, както и наложените глоби от Агенцията по околната среда за непридобиването на квотите за въглеродни емисии, зелени сертификати и други дългове към държавата и към бюджета за социално осигуряване. Според Румъния Агенцията по околна среда също е поискала плащането на сумите, които са ѝ дължими от CE Hunedoara, подобно на други частни кредитори.

(23) Както е видно от състоянието на собствения капитал на CE Hunedoara, от правна гледна точка дружеството е в несъстоятелност, но продължава да функционира за сметка на неплащане на по-голямата част от своите дългове и данъчните си задължения. Според предоставената от Румъния информация производството по ликвидацията на CE Hunedoara в съответствие с приложимите национални правила може да продължи най-малко три години, ако бъде образувано от румънската държава в качеството ѝ на акционер и главен кредитор на CE Hunedoara. До момента исковете за обявяване в несъстоятелност, подадени пред Съда по фирмени дела, не са довели до обявяването на окончателната несъстоятелност на CE Hunedoara.

2.4. **Заеми, предоставени на CE Hunedoara**

(24) В решението за откриване Комисията разгледа пет публично финансирани или подпомогнати заеми, предоставени на CE Hunedoara или в негова полза за целите на настоящата му дейност по производство на електроенергия и които към 30 юни 2016 г. възлизаха на неизплатен дълг към румънската държава в общ размер на 337 107 835 RON (приблизително 72,48 млн. евро), в това число неуредена главница, лихва, лихва за забавени плащания и други разходи. В таблица 3 по-долу е представена актуализирана информация от Румъния по отношение на неизплатения капитал по тези заеми към 31 март 2018 г.

(25) Въз основа на решението за откриване румънските органи представиха договори за заем в съответствие с които основните първоначални условия на заемите са били следните:

а) Заем от Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР), гарантиран от румънската държава чрез Министерството на публичните финанси („заемът от МБВР“)

(26) Този заем е отпуснат за проекта за рехабилитация и модернизация на енергиен блок 3 в CET Mintia.

(27) За тази цел през август 1995 г. Автономната дирекция за електроенергия „RENEL“ (Regia Autonomă de Electricitate) е сключила договор за заем от Световната банка в размер на 110 000 000 USD, от които впоследствие през февруари 2001 г. е анулирана сума в размер на 33 500 000 USD. До 17 май 2001 г., когато договорът временно е спрян от МБВР, извършените тегления са възлизали общо на 10 930 016 USD.

([20]) Решение относно помощта за оздравяване от 21 април 2015 г., съображения 14, 16 и 17.

(28) На 31 май 2002 г. МБВР е подновила договора за заем с Electrocentrale Deva. Този договор е гарантиран от румънското правителство и според него Electrocentrale Deva може да разполага с максимална сума от 69 908 805 USD (от които впоследствие през февруари 2005 г. е анулирана сума в размер на 1 162 752 USD).

(29) Падежът на заема е бил на 1 ноември 2015 г. като в погасителния план е било предвидено изплащане на вноски два пъти годишно (дължими през май и ноември) в продължение на 14 години, считано от 2002 г.

(30) Лихвеният процент е равен на разходите по квалифицираните заеми и се определя въз основа на предходното шестмесечие плюс половин процентен пункт; в допълнение за суми, по отношение на които няма тегления, Electrocentrale Deva също е трябвало да заплати такса за ангажимент в размер на 0,25 %.

б) Заем от Румънската търговска банка („BCR“), взет от Министерството на финансите в полза на CE Hunedoara („заемът от BCR“)

(31) Този заем е взет за финансирането на 25 % от по-големия проект с наименование „Centrala Electrica Paroseni“ за инсталация за десулфуризация на отпадъчни газове и промяна на технологията за събирането, отвеждането и депонирането на шлака и пепел. Финансирането на останалата част е осигурено със заем от Румънската банка за развитие (покриващ 25 % от общите разходи — информация за този заем е предоставена в буква г) по-долу) и заем от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) (за 50 % от общите разходи; този заем не е включен в решението за откриване).

(32) Въз основа на договор за заем, сключен на 3 декември 2013 г. между BCR и Министерството на публичните финанси, банката е отпуснала инвестиционен заем на заемополучателя, който впоследствие е предоставил средствата на CE Hunedoara чрез договор за субсидиарен заем, сключен на 5 декември 2013 г.

(33) Както договорът за заем, така и договорът за субсидиарен заем, се отнасят до една и съща сума на главницата в размер на 83 485 450 RON (т.е. 17 950 000 EUR), която първоначално е предоставена от банката на Министерството на публичните финанси, а след това от него на CE Hunedoara.

(34) Срокът на заема е 15 години с 3-годишен гратисен период. В погасителния план е предвидено погасяване на 25 равни вноски два пъти годишно. Лихвеният процент е определен на 4,20 % годишно.

(35) Обезпеченията, свързани с този заем от BCR, които също така служат като обезпечение по заема от BRD в размер на 14 700 000 EUR (т.е. 68 369 000 RON), разгледан в буква г) по-долу, както и за свързания заем от ЕИБ в размер на 32 650 000 EUR (т.е. 151 855 150 RON), който не е включен в решението за откриване, са били под формата на учредена ипотека върху недвижим имот и движими активи на CE Hunedoara на обща стойност от 93 323 204 EUR (т.е. 417 481 353,09 RON).

(36) Във връзка с този заем от BCR CE Hunedoara е трябвало да заплати на Министерството на публичните финанси така също комисионна за риск в размер на 2,5 %, т.е. 448 750 EUR, разделена на 8 равни транша, за Рисковия фонд за държавния дълг.

в) Заем от Румънската банка за развитие (BRD), взет от Министерството на финансите и предоставен като подчинен дълг на CE Hunedoara („заемът от BRD“)

(37) Този заем е взет за финансирането на проекта „Centrala Electrică Paroșeni“.

(38) Въз основа на договор за финансиране, сключен на 19 май 2014 г. между BRD и Министерството на публичните финанси, банката е отпуснала заем на заемополучателя, който впоследствие е предоставил средствата на CE Hunedoara чрез договор за субсидиарен заем, сключен на 5 юни 2014 г.

(39) Както договорът за заем, така и договорът за субсидиарен заем, се отнасят до една и съща сума на главницата в размер на 68 371 170 RON (приблизително 14 700 000 EUR), която първоначално е била предоставена от банката на Министерството на публичните финанси, а след това от него на CE Hunedoara.

(40) Срокът на заема е 15 години с 3-годишен гратисен период. В погасителния план е предвидено погасяване на 25 равни вноски два пъти годишно. Лихвеният процент е определен на 3,79 % годишно.

(41) Обезпеченията, свързани с този заем от BRD, които също така служат като обезпечение по заема от BCR в размер на 17 950 000 EUR (приблизително 83 485 450 RON), разгледан в буква в) по-горе), както и за свързания заем от ЕИБ в размер на 32 650 000 EUR (приблизително 151 855 150 RON), който не е включен в решението за откриване, са били под формата на учредена ипотека върху недвижим имот и движими активи на обща стойност от 93 323 204 EUR (приблизително 417 481 353,09 RON).

(42) Във връзка с този заем от BRD CE Hunedoara е трябвало да заплати на Министерството на публичните финанси така също комисионна за риск в размер на 2,5 %, т.е. 367 000 EUR, разделена на 8 равни транша, за Рисковия фонд за държавния дълг.

(43) Със заема от BRD и заема от BCR са финансирани инвестиции за привеждане на централата Paroseni в съответствие със законодателството в областта на околната среда (стандартите на ЕС, определени в Директивата относно емисиите от промишлеността). С такива инвестиции не може да се генерира допълнителна продукция или да се намалят производствените разходи, вследствие на което да бъдат реализирани допълнителни приходи от дейността за погасяване на заемите. Те са били единствено предварително условие, за да може централата да продължи да работи. Всъщност прибягването до частни заеми, предоставени на румънската държава и след това от нея, за да се финансира привеждането в съответствие със законодателството в областта на околната среда през 2013—2014 г., е осъществено по модела на друг случай, в който Румъния е предоставила безвъзмездни средства за същия тип инсталация (за десулфуризация на димни газове) за други топлоелектрически централи през 2010 г. (CE Turceni) и през 2011 г. (CE Craiova II), във връзка с който е имало кореспонденция с румънските органи през 2012 г. ([21]) Поради това изглежда целесъобразно да се счита, че заемът от BRD и заемът от BCR, прехвърлени от държавата за финансиране на привеждането в съответствие със законодателството в областта на околната среда, *de facto* представляват безвъзмездни средства, подобно на предшестващите за други електроцентрали през 2011 г. и 2012 г.

г) Заем, предоставен във връзка с плащане за възстановяване на несъвместима помощ в съответствие с Решението относно несъвместимата помощ; главница и лихва („заемът за възстановяване на несъвместимата помощ“)

(44) Въз основа на Извънредно постановление на правителството № 11 от 13 май 2015 г. относно отпускането на заем за CE Hunedoara S.A., на 9 юни 2015 г. е сключен договор за заем между Министерството на публичните финанси, CE Hunedoara и Министерството на енергетиката, МСП и бизнес кръгове.

(45) Според горепосочения договор на CE Hunedoara е бил отпуснат заем в размер на главницата от 34 785 015 RON (приблизително 7 478 778 EUR). Този заем е използван за възстановяване на несъвместимата помощ, посочена в съображение 5.

(46) Падежът на заема е бил 90 дни и съответно дължим на 8 септември 2015 г. Договореният лихвен процент по заема е определен като стойността на 3-месечния ROBOR плюс 5 %, т.е. 6,27 % годишно, като е предвидено да остане фиксиран през целия срок на заема.

(47) В съответствие с член 2, параграф 2 от горепосоченото Извънредно постановление на правителството № 11 от 13 май 2015 г. е било определено обезпечение на стойност от 49 380 000 RON (приблизително 10 616 700 EUR), т.е. 120 % от заема.

д) Заем, представляващ помощ, предоставена в съответствие с решение за помощ за оздравяване и лихва („заемът като помощ за оздравяване“)

(48) Въз основа на Извънредно постановление на правителството № 22 от 24 юни 2015 г. относно отпускането на заем за CE Hunedoara S.A., на 14 юли 2015 г. е сключен договор за заем между Министерство на публичните финанси, CE Hunedoara и Министерство на енергетиката, МСП и бизнес кръгове.

(49) В горепосочения договор за заем е предвидено предоставянето на главница в размер на 167 000 000 RON (приблизително 35 905 000 EUR) на CE Hunedoara, разделена на два транша; първият транш в размер на 98 476 900 RON (приблизително 21 172 533 EUR) е предоставен на 20 юли 2015 г., а вторият транш от 68 523 100 RON (приблизително 14 732 466 EUR) изобщо не е предоставен, тъй като CE Hunedoara не е погасило друг заем, който е бил предоставен на базата на Извънредно постановление на правителството № 11/2015 и който е бил свързан с възстановяването съгласно Решението относно несъвместимата помощ (вж. буква г) по-горе).

(50) Срокът на заема като помощ за оздравяване е бил 6 месеца, т.е. за периода април — септември 2015 г.; поради обяснените по-горе причини обаче CE Hunedoara е получило само първия транш от заема.

(51) Договореният лихвен процент по заема е определен като стойността на 6-месечния ROBOR плюс 5 %, т.е. 6,57 % годишно, като е предвидено да остане фиксиран през целия срок на заема.

(52) В съответствие с член 3, параграф 3 от горепосоченото Извънредно постановление на правителството № 22 от 24 юни 2015 г. е било определено обезпечение на стойност от 123 960 000 RON (приблизително 26 651 400 EUR), т.е. 120 % от заема.

2.5. **Основания за откриване на процедурата**

(53) В решението за откриване Комисията предварително установи, че петте публично финансирани или подпомогнати заеми, предоставени на CE Hunedoara или използвани от него, може да представляват все още невъзстановена държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС в общ размер от 337 млн. румънски леи (приблизително 73 млн. евро) към 30 юни 2016 г.

([21]) SA. 33812 (2012/NN) — Румъния — Неправомерна държавна помощ за задължителни екологични проекти.

(54) В решението за откриване Комисията изрази съмнения също така дали са изпълнени условията за съвместимост с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС за помощ за оздравяване, определени в Насоките за помощ за ОиП. Комисията посочи, че румънските органи не са представили валиден план за преструктуриране или ясен план за ликвидация на дружеството в рамките на разумен срок, нито са посочили установим и действителен принос от страна на CE Hunedoara към разходите за преструктуриране, нито са установени мерки за ограничаване на нарушенията в конкуренцията, които представляват условия за съответствие на помощта за преструктуриране с Насоките за помощ за ОиП. Накрая, CE Hunedoara не е възстановило нито помощта за оздравяване, нито заема, което му е дало възможност да възстанови предходна несъвместима помощ.

(55) В решението за откриване, за да може да направи оценка дали разглежданите заеми биха били предоставени на CE Hunedoara на финансовите пазари и дали са били предоставени при пазарни условия, Комисията поиска от Румъния да представи:

— информация относно кредитоспособността, пазарните референтни показатели и рейтинги на CE Hunedoara, които румънските органи са взели предвид за определянето и установяването на условията за предоставеното подпомагане, придружени с документни доказателства от периода на отпускане, предоставяне като подчинен дълг или гарантиране на всеки заем;

— доказателства за предложения за заеми за CE Hunedoara, направени от пазарни финансови институции или банки между 2012 г. и 2016 г., като се посочи дали е поискана държавна или публична гаранция; както и

— всяка информация, която може да помогне за оценяването на петте заема.

3. **МНЕНИЕТО НА РУМЪНИЯ**

(56) В своето мнение относно решението на Комисията за откриване на процедурата Румъния представи информация и редица забележки, както е посочено по-долу.

3.1. **Мнения относно неизплатения капитал и дължимите суми по петте заема**

а) Заем от МБВР

(57) Като се започне с вноската, дължима през ноември 2014 г., поради финансовите си затруднения CE Hunedoara повече не беше в състояние да извършва плащания и поиска от своя поръчител — Министерството на публичните финанси — да плати останалите вноски вместо него.

(58) Министерството на публичните финанси, в качеството си на поръчител на CE Hunedoara, изплати останалите 3 вноски (т.е. ноември 2014 г., май 2015 г. и ноември 2015 г.) и изчисли санкциите и лихвите за забавено плащане, които CE Hunedoara му дължи. Неизплатеният дълг на CE Hunedoara към Министерството на публичните финанси (включващ трите вноски и съответните глоби и лихви по тях) беше в размер на 60 711 568 RON (приблизително 13 052 987 EUR) към 31 март 2018 г.

б) Заем от BCR

(59) Поради финансовите си затруднения CE Hunedoara уведоми Министерството на публичните финанси, че повече не може да извършва дължимите плащания, считано от октомври 2015 г. Към 31 декември 2017 г. CE Hunedoara дължеше на Министерство на публичните финанси сума в размер на 5 343 411 EUR (приблизително 24 853 078 RON), която съответства на дължимите суми като главница, лихва и комисионна за риск плюс допълнителни 564 163 EUR (приблизително 2 763 553 RON) под формата на лихва за забавено плащане и глоби.

(60) На 31 март 2018 г. от сумата на главницата от 17 950 000 EUR (приблизително 83 485 450 RON) е била погасена сума в размер на 2 154 000 EUR (приблизително 10 018 254 RON) и съответно все още са дължими 15 796 000 EUR (приблизително 73 467 196 RON).

в) Заем от BRD

(61) Поради финансовите си затруднения CE Hunedoara уведоми Министерството на публичните финанси, че повече не може да извършва дължимите плащания, считано от февруари 2016 г. Към 31 март 2018 г. CE Hunedoara дължеше на Министерство на публичните финанси сума в размер на 3 000 357 EUR (приблизително 13 955 150 RON), която съответства на дължимите суми като главница, лихва и комисионна за риск, както и лихва за забавено плащане и глоби.

(62) На 31 март 2018 г. от сумата на главницата от 14 700 000 EUR (приблизително 68 371 170 RON) е била погасена сума в размер на 1 764 000 EUR (приблизително 8 204 364 RON) и съответно все още са дължими 12 936 000 EUR (приблизително 60 166 806 RON).

г) Заем за възстановяване на несъвместимата помощ

(63) На 8 септември 2015 г., когато заемът стана дължим, а не беше погасен, Министерството на публичните финанси изчисли и започна да начислява лихва за забавено плащане за всеки просрочен ден. Към 31 март 2018 г. неизплатеният дълг на CE Hunedoara по този заем възлизаше на 42 339 794,26 RON (приблизително 9 103 055 EUR), включващ сума на главницата от 34 785 015 RON (приблизително 7 478 778 EUR), лихва по заема от 545 255,11 RON (приблизително 117 229 EUR) и лихва за забавено плащане от 7 009 525,58 RON (приблизително 1 507 048 EUR).

д) Заем като помощ за оздравяване

(64) От сумата в размер на 98 476 900 RON (приблизително 21 172 533 EUR), представляваща първия транш, CE Hunedoara е използвало само 93 450 841,17 RON (приблизително 20 091 930 EUR), а разликата от 5 026 058,86 RON (приблизително 1 080 602 EUR) е върната на Министерството на публичните финанси. Към 31 март 2018 г. неизплатеният дълг на CE Hunedoara във връзка с този заем беше в размер на 112 579 946,05 RON (приблизително 24 204 688 EUR), включващ сума на главницата от 93 450 841,17 RON (приблизително 20 091 930 EUR), лихва по заема от 3 306 854,30 RON (приблизително 710 973 EUR) и лихва за забавено плащане от 15 822 250,68 RON (приблизително 3 401 783 EUR).

Таблица 3

Информация от Румъния за неизплатения капитал и дължимите суми по петте заема към 31 март 2018 г.

	Заем от МБВР	Заем от BCR	Заем от BRD	Заем за възстановяване на несъвместима помощ	Заем като помощ за оздравяване
Дата на предоставяне	31.5.2002 г.	5.12.2013 г.	5.6.2014 г.	9.6.2015 г.	14.7.2015 г.
Първоначален капитал	68,75 млн. щатски долара	17,95 млн. евро	14 млн. евро	34,8 млн. румънски леи	98,5 млн. румънски леи
Неизплатена главница по заема към 31.3.2018 г.	0	15,79 млн. евро (73,5 млн. румънски леи)	12,9 млн. евро (60,1 млн. румънски леи)	34,8 млн. румънски леи	93,4 млн. румънски леи
Капитал, санкции и лихви, дължими на Министерството на финансите към 31.3.2018 г.	60,7 млн. румънски леи (13,1 млн. евро)	5,3 млн. евро (24,9 млн. румънски леи)	3 млн. евро (13,9 млн. румънски леи)	42,3 млн. румънски леи	112,6 млн. румънски леи

3.2. **Други мнения**

(65) Първо, Румъния предложи разяснение по отношение на заема като помощ за оздравяване, одобрен от Комисията с решение от 21 април 2015 г. Както е посочено и в решението за откриване, към момента на одобряването на заема като помощ за оздравяване Румъния е била поела ангажимент да представи в срок от най-много шест месеца, считано от датата на решението относно помощта за оздравяване, или: i) доказателство, че заемът е погасен; или ii) валиден план за преструктуриране; или iii) обоснован план за ликвидация, в който са посочени стъпките, водещи до ликвидацията на CE Hunedoara в рамките на разумен срок и без допълнителна помощ. В тази връзка Румъния потвърди, че действително е избрала варианта с преструктурирането на CE Hunedoara.

(66) Второ, що се отнася до решението за откриване, Румъния посочи, че според нея заемът като помощ за оздравяване, одобрен с решението относно помощта за оздравяване, не предоставя реално икономическо предимство на бенефициера (т.е. на CE Hunedoara). Румъния твърди, че заемът е предоставен в съответствие със съществуващите условия на банковия пазар, т.е. въз основа на икономически и финансов анализ, извършен от EximBank; освен това в гаранциите, наложени от Националния орган на данъчната администрация, е била взета предвид пазарната стойност на обезпечението, представляващо най-малко 120 % от стойността на заема.

(67) Трето, що се отнася до процеса на ликвидация на CE Hunedoara и правното разделяне на дейността на каменовъглените мини и дейността по производството на електроенергия, Румъния обясни, че: i) липсата на финансови средства; ii) фактът, че CE Hunedoara временно е било в процедура по несъстоятелност по искане на дружеството на два пъти през 2016 г. и впоследствие всеки път е било изваждано от процедурата по несъстоятелност; както и iii) фактът, че към момента на предоставяне на информация от страна на Румъния националните съдилища все още не са се произнесли по друго искане за откриване на производство по несъстоятелност, са все причини, които са попречили на правното разделяне на дейността на каменовъглените мини от производството на електроенергия.

(68) Румъния обясни, че за правното разделяне е нужно да се премине през определени законоустановени процедурни стъпки и че ако няма намеса от заинтересовани трети страни, процесът обичайно отнема между 6 и 9 месеца. Румъния освен това подчерта, че все пак се водят отделни отчети за дейностите на каменовъгленит мини и за дейностите по производство на електроенергия, както и че помощта за оздравяване ще се използва единствено за дейността по производство на енергия, както е посочено и в уведомлението относно помощта за оздравяване.

(69) Четвърто, що се касае до решението за откриване, във връзка с условията за помощ за доставчици на услуги от общ икономически интерес („УОИИ“) Румъния посочи, че CE Hunedoara би било доставчик на крайно необходими услуги за функционирането на националната електроенергийна система, което всъщност би дало право на CE Hunedoara да получи компенсация в съответствие с действащите правни разпоредби ([22]). В тази връзка Румъния добави, че предоставянето на информация на Комисията, необходима за дефинирането на УОИИ, тяхното възлагане, изчисляването на компенсациите и тяхната продължителност, е започнало от 2016 г. и предстои да приключи.

(70) Пето, Румъния посочи също така, че според проучвания, направени от Националното дружеството за пренос на електроенергия Transelectrica S.A., спирането на двете електроцентрали Mintia и Paroseni би оказало отрицателно въздействие върху функционирането на националната електроенергийна система.

(71) Шесто, според изчисленията на Румъния се очаква в много близко бъдеще да отпаднат други съоръжения за производство на електроенергия поради влизането в сила на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442 на Комисията ([23]).

(72) Все пак Румъния не е предоставила никаква информация, от която да е видно, че румънските органи или пазарни участници са направили предварителна оценка преди предоставянето на заемите, и не е дала подкрепящи доказателства за съвместимостта на заемите с правилата за държавна помощ.

(73) В мнението си относно решението за откриване Румъния не оспори, че заемът като помощ за оздравяване, заемът, предоставен за възстановяване на несъвместимата помощ, и останалите три заема представляват държавни ресурси и може да бъдат приписани на държавата.

4. **ОЦЕНКА НА ПОМОЩТА**

(74) Настоящото решение се отнася до петте публично финансирани или подпомогнати заема, описани в раздел 2.4.

(75) Настоящото решение не засяга оценката на никакви други мерки за подпомагане, предоставени на CE Hunedoara. Това включва по-специално отлагането или анулирането на дълг от публични органи в пряка полза на CE Hunedoara, както е посочено в решението за откриване, а също така предшестващото анулиране или отказ от права по публични дългове към National Hard Coal Company JSC Petrosani преди неговата ликвидация, ако се приеме, че CE Hunedoara е икономическият правоприемник на последното дружество.

(76) Комисията първо ще разгледа дали въпросните пет мерки включват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. След това Комисията ще провери дали помощта вече е предоставена и дали тази помощ може да се счита за съвместима с вътрешния пазар.

(77) Като предварителна забележка, Комисията не е съгласна с мнението на Румъния по отношение на заемите от BCR и BRD. Първо, въпреки че Румъния реално е платила част от сумата на главницата съответно към BCR и BRD (в качеството си на заемополучател), това не важи за CE Hunedoara, тъй като последното не е погасило никаква част от главницата (на подчинените дългове) към румънската държава, така че в действителност целият първоначален капитал (на подчинените заеми) все още не е изплатен, а не само част от него. Второ, Комисията не е съгласна така също с мнението на Румъния относно сумите, които са дължими към Министерството на финансите към 31 март 2018 г. по тези два заема; всъщност, както ще бъде обяснено по-долу, Комисията счита, че CE Hunedoara вече дължи на румънската държава цялата сума на главницата по (подчинените) заеми от BCR и BRD в тяхната цялост (а не само вноските по главницата, дължими до 31 март 2018 г. според погасителния план).

4.1. **Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС**

(78) Според член 107, параграф 1 от ДФЕС „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.

([22]) Извънредно постановление на правителството № 26/2018 и Решение на правителството № 760/2017.

([23]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442 на Комисията от 31 юли 2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) за големи горивни инсталации съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 212, 17.8.2017 г., стр. 1).

(79) Следователно, за да бъде определена една мярка за помощ по смисъла на тази разпоредба, трябва да бъдат изпълнени следните кумулативни условия: i) мярката трябва да може да бъде приписана на държавата и да е финансирана чрез държавни ресурси; ii) тя трябва да осигурява предимство за нейния получател; iii) това предимство трябва да бъде селективно; както и iv) мярката трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията и да засяга търговията между държавите членки.

4.1.1. *Държавни ресурси и приписване на държавата*

(80) Както е посочил Съдът ([24]), за да бъдат определени дадени мерки за държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, а) те трябва да са предоставени чрез държавни ресурси, независимо дали пряко или непряко чрез посредник, който действа въз основа на дадените му правомощия; както и б) те трябва да може да бъдат приписани на държавата. Понятието за държава членка включва всички нива на публичните органи, независимо дали се касае за национален, регионален или местен орган ([25]).

(81) Що се отнася до заема от МБВР, Румъния обясни, че този заем е резултат от договор, подписан на 31 май 2002 г. между МБВР и Electrocentrale Deva — юридическият предшественик на CE Hunedoara. Този договор за заем е гарантиран от правителството на Румъния. Според съдебната практика ([26]) създаването на конкретен риск от налагането на допълнителна тежест за държавата в бъдеще чрез гаранция или договорна оферта е достатъчно обстоятелство за целите на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Гаранцията по заема от МБВР като такава включва ресурси от държавния бюджет.

(82) Що се отнася до заема от BCR, Румъния потвърди, че този заем е предоставен въз основа на договор, сключен на 3 декември 2013 г. между BCR и Министерството на публичните финанси за финансирането на една четвърт от инвестиционния проект „Centrala Electrică Paroșeni“. Впоследствие този заем е предоставен на CE Hunedoara чрез договор за субсидиарен заем, сключен на 5 декември 2013 г. Договорът за субсидиарен заем (свързан със заема от BCR, взет от румънската държава) като такъв е предложен на CE Hunedoara от средства, идващи от държавния бюджет.

(83) Що се отнася до заема от BRD, Румъния потвърди, че този заем е резултат от договор, подписан на 19 май 2014 г. между BRD и Министерството на публичните финанси. Този заем е предоставен от банката на заемополучателя, който впоследствие го предоставя на CE Hunedoara чрез договор за субсидиарен заем, сключен на 5 юни 2014 г., за финансирането на другата една четвърт от „Centrala Electrică Paroșeni“. Договорът за субсидиарен заем (свързан със заема от BRD, взет от румънската държава) като такъв е предложен на CE Hunedoara от средства, идващи от държавния бюджет.

(84) Заемът като помощ за оздравяване, включително удължената и непогасена част от него, както и заемът за възстановяването на несъвместимата помощ, включват държавни ресурси, тъй като са предоставени от средства, заделени и идващи от държавния бюджет.

(85) Различните актове, с които Министерството на финансите е взело, предоставило като подчинени дългове и е гарантирало заемите за CE Hunedoara, независимо дали по своя инициатива, въз основа на държавните правомощия, които са му възложени, или съобразно решение на Министерския съвет на Румъния, може да бъдат приписани на румънската държава.

(86) Въз основа на горното Комисията стига до заключението, че въпросните пет заема включват държавни ресурси и може да бъдат приписани на румънската държава.

4.1.2. *Икономическо предимство*

(87) Според член 107, параграф 1 от ДФЕС, за да бъде определена една мярка като държавна помощ, се изисква тя да поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или производството на някои стоки. Заеми или гаранции, предоставени пряко или непряко от държавата, може да поставят в по-благоприятно положение предприятието бенефициер, когато му осигуряват финансиране, което бенефициерът не би намерил на финансовите пазари при същите условия, ако изобщо намери такова. За да се провери дали дадено предприятие е имало икономическо предимство, Комисията прилага критерия според „принципа за оператора в условията на пазарна икономика“ („принцип на ОУПИ“). Според този принцип оценката е съсредоточена върху сделката от гледната точка на хипотетичен благоразумен частен кредитор/инвеститор в ситуация, която във възможно най-голяма степен се приближава до тази на държавата ([27]).

(88) В разглеждания случай румънската държава е както кредитор, така и основен акционер на CE Hunedoara. При това положение Румъния може да предостави или гарантира заем, отговарящ на принципа на ОУПИ, или самостоятелна гаранция, ако условията, при които е предоставен заемът, отговарят на пазарните условия, само в случай че има вероятност за погасяване или по-голяма възвращаемост за акционера под различна форма.

([24]) Вж. решение по дело C-482/99 *Франция срещу Комисия (Stardust Marine)*, EU:C:2002:294.
([25]) Решение по дело C-248/84 *Германия срещу Комисия*, EU:C:1987:437, точка 17.
([26]) Решение на Съда от 19 март 2013 г., *Bouygues и Bouygues Télécom* срещу *Комисия и други*, съединени дела C-399/10 P и C-401/10 P, EU:C:2013:175, точки 137, 138 и 139.
([27]) Решение по дело C-300/16P *Комисия срещу Frucona Košice*, EU:C:2017:706, точка 28.

(89) Поради това в оценката на условията, при които се предоставят заеми от акционер, трябва да се вземе предвид възможната възвращаемост от дела, която акционерът може с основание да очаква в качеството си на акционер. В настоящия случай е очевидно, като се имат предвид i) финансовите данни на CE Hunedoara, посочени в таблица 2 по-горе; ii) значително по-високите пределни производствени разходи на CE Hunedoara в сравнение с пазарните цени; както и iii) миналото на предшестващите дружества, че румънската държава или всеки пазарен инвеститор в подобно положение като държавата не биха могли да очакват никаква възможна възвращаемост под формата на дивиденти или капиталова печалба от тяхното дялово участие в CE Hunedoara от 2013 г. насам.

(90) Първо, за оценката на трите заема от МБВР, BCR и BRD, взети или гарантирани от Министерството на финансите на Румъния в полза на CE Hunedoara, трябва да се вземе предвид финансовото положение на дружеството и миналото на неговите предшественици, тъй като тези аспекти щяха да бъдат разгледани от всеки благоразумен пазарен заемодател или инвеститор. Дори преди април 2015 г., когато според сведенията CE Hunedoara не е било в състояние да си осигури достъп до финанси при пазарни условия, дружеството постоянно е отчитало загуби още от първата година на цялостна дейност, включваща каменовъглените мини и производството на електроенергия в едно и също дружество.

(91) Второ, що се отнася до заема за възстановяването на несъвместимата помощ, в решението за откриване е посочено, че на CE Hunedoara е предоставено икономическо предимство със сходно естество (като свързаното със заема за оздравяване), в качеството му на дружество правоприемник, експлоатиращо активите на Electrocentrale Paroşeni и Electrocentrale Deva за производство на електроенергия, чрез държавната помощ, която е предмет на Решението относно несъвместимата помощ, прието на 20 април 2015 г., както и по подразбиране, чрез публичния заем, предоставен на CE Hunedoara за погасяването ѝ. Заемът за възстановяването на несъвместимата помощ е предоставен в момент, когато, според Румъния, CE Hunedoara е изпълнявало критерии за образуването на производство по несъстоятелност според румънското право и съответно може да се изключи, че дружеството е можело да намери такива финанси при пазарни условия.

(92) Трето, по отношение на заема като помощ за оздравяване, както е посочено в решението за откриване, румънските органи декларираха, че CE Hunedoara не е могло да го получи от търговски банки и в по-общ план признаха, че той предоставя (селективно) предимство ([28]). Удължената и все още непогасена част от заема като помощ за оздравяване, задържана от CE Hunedoara, също осигурява икономическо предимство, което дружеството не би могло евентуално да получи при пазарни условия, напр. чрез рефинансиране или погасяване на непогасената част със заем от търговска банка.

(93) В мнението си относно решението за откриване Румъния заяви, че действително е възнамерявала да преструктурира CE Hunedoara и да преобразува заема за оздравяване в част от помощ за преструктуриране. Комисията отбелязва обаче, че Румъния не е представила валиден план за преструктуриране в съответствие с Насоките за помощ за ОиП и че само намерението за преструктуриране не премахва предимството, което се получава вследствие на заема като помощ за оздравяване, тъй като заемът не е бил погасен в рамките на шест месеца, считано от предоставянето на помощта.

(94) В мнението си относно решението за откриване Румъния посочи също така, че заемът за оздравяване е бил предоставен при „съществуващите условия на банковия пазар“ въз основа на анализ, направен от EximBank, и е бил обезпечен. Това твърдение обаче се оказва невярно поради самия факт, че CE Hunedoara не е било в състояние да получи заема от търговски банки, както е посочено в съображения 100 и 101 от настоящото решение. Освен това Румъния не е предоставила анализа на кредитния риск, направен от EximBank.

(95) Четвърто, предшестващите дружества на CE Hunedoara също не са били в състояние да покриват задълженията си, от които повече от 1,2 млрд. евро са останали неплатени при ликвидацията. Като наскоро създадено дружество, въпреки че е освободено от повечето задължения на Electrocentrale Paroşeni и Electrocentrale Deva и на National Hard Coal Company JSC Petroşani, CE Hunedoara няма надеждно и стабилно кредитно минало, без което заемодателите на пазара не са склонни да финансират дейности. Всъщност петте заема, които са предмет на настоящото производство, са предоставени със средства от държавния бюджет (вж. 4.1.1 по-горе). Обратно, няма сведения частен пазарен кредитор да е предоставял заеми на CE Hunedoara в съпоставим размер. Въпреки приканването към Румъния в решението за откриване за предоставяне на доказателства за предложения за заеми към CE Hunedoara, направени от пазарни финансови институции или банки между 2012 г. и 2016 г., с уточняване дали е поискана държавна или публична гаранция, такива предложения или доказателства за положителни оценки от пазарни заемодатели не бяха предоставени.

(96) Пето, както е посочено в съображение 20 по-горе, производствените активи на CE Hunedoara всъщност са именно експлоатираните от предшестващите дружества преди това, без каквито и да било значителни производствени или технологични подобрения, които да позволят на заинтересованите страни разумно да очакват по-добри или по-изгодни продажби на електро- и топлоенергия на румънския електроенергиен пазар. Румънските органи, които са

([28]) Решение относно помощта за оздравяване от 21 април 2015 г., съображения 30 и 31.

пълноправен собственик на CE Hunedoara и неговите предшественици, като в същото време са и неговият главен кредитор, не може да пренебрегват структурната неспособност на CE Hunedoara да генерира достатъчно оперативна печалба за покриването на собствените задължения. С публично финансиране те са осигурявали средствата, които CE Huneadoara в никакъв случай не би могло да получи на финансовия пазар.

(97) И петте горепосочени факта оказват влияние върху кредитоспособността на CE Hunedoara и съответно е малко вероятно, че без държавна намеса CE Hunedoara би намерило желаещи заемодатели при пазарни условия, които да вярват, че CE Hunedoara ще погаси заемите. Също така е малко вероятно Румъния да е предвиждала възвращаемост от своето дялово участие в CE Hunedoara, и по-специално от очаквани приходи, когато е предоставяла заеми на CE Hunedoara под пазарните условия.

(98) В заключение въпросните заеми изглежда са поставили CE Hunedoara в по-благоприятно положение. Всъщност CE Hunedoara е заемополучател с лошо кредитно минало вследствие на неговите неплатежоспособни и ликвидирани предшественици и не е имало кредитно минало през 2012—2013 г., когато е създадено дружеството. CE Hunedoara е имало нарастващи оперативни загуби, които не са му позволявали да обслужва своите дългове от 2013—2014 г., и фактически не е било в състояние да покрива своите задължения, вследствие на което дружеството потенциално е щяло да бъде предмет на производство по несъстоятелност от 2015 г. Освен това няма индикации, че румънските органи своевременно са предприели стъпки, както би постъпил един благоразумен кредитор, за да си събере дължимото, като например да призове заемополучателя да погаси заемите или да изиска принудително изпълнение на плащанията за непогасените суми. Въпреки че през януари 2016 г. е подадена молба за обявяване на CE Hunedoara в несъстоятелност (вж. съображение 22 по-горе), до момента това не е довело до каквото и да било възстановяване. Поради трудното финансово състояние на дружеството и малката вероятност за погасяване, която е имало при предоставянето или удължаването на заемите, въпросните заеми са предоставили икономическо предимство на CE Hunedoara под формата на финанси и средства, каквито то не е можело да получи на пазара.

(99) Що се отнася до количественото определяне на това икономическо предимство, в съображение 34 от решението за откриване Комисията се позовава на решението на Общия съд по делото на Larko ([29]), че при обстоятелства, в които заемополучателят е в деликатно финансово положение, характеризиращо се по-специално с понижаване на оборота, отрицателен собствен капитал и неспособност да погаси заемите със собствени средства, икономическото предимство, което носи даден заем, може да е равно на общия размер на заетите средства, дори ако държавата само гарантира заема. Румънските органи не са предоставили никакви доказателства, че CE Huneadoara е имало достъп до пазарни финанси при пазарни условия, посочвайки, че CE Hunedoara е опитало, да не говорим успяло, да заеме средства от пазара без помощта на държавата.

(100) Както е отбелязано в съображение 43, заемът от BRD и заемът от BCR, прехвърлени от румънската държава, за да се финансира привеждането в съответствие със законодателството в областта на околната среда през периода 2013—2014 г., са взети по модела на други случаи, в които Румъния е предоставила безвъзмездни средства за същия тип инсталация (за десулфуризация на димни газове) за други топлоелектрически централи през 2010 г. (CE Turceni) и през 2011 г. (CE Craiova II) и е решила да преустанови практиката по предоставянето на такива безвъзмездни средства като инструмент за помощ. Предвид характеристиките, целта и финансовото положение на CE Hunedoara обаче, затова изглежда целесъобразно да се счита, че заемът от BRD и заемът от BCR, прехвърлени от държавата за финансиране на привеждането в съответствие със законодателството в областта на околната среда, *de facto* са били безвъзмездни средства, въпреки правната им квалификация като заеми.

(101) В същото време обаче необходимостта румънската държава да прехвърли заемите, които са ѝ били предоставени от BDR и BCR, показва, че тези частни банки не са пожелали да поемат какъвто и да било ликвиден риск във връзка с CE Hunedoara, тъй като са считали неизпълнението на погасяването на практика за сигурно.

(102) Съответно, въз основа на горното Комисията стига до заключението, че петте заема, отпуснати на CE Hunedoara, са предоставили икономическо предимство, и счита, че това предимство е равно на общия размер на главницата на заемите, към момента на предоставянето им.

4.1.3. *Селективност*

(103) Според член 107, параграф 1 от ДФЕС, за да бъде определена една мярка за държавна помощ, се изисква тя да поставя в по-благоприятно положение *определени предприятия или производството на някои стоки*. Комисията отбелязва, че петте заема са били предоставени специално на CE Hunedoara, за да се подпомогне продължаването на неговата дейност в специфични ситуации, налагащи инвестиции за привеждането му в съответствие със законодателството в областта на околната среда, оперативни разходи или възстановяването на несъвместима помощ, и не са част от по-широка мярка в рамките на общата икономическа политика за предоставянето на подпомагане на предприятия в съпоставимо правно и икономическо положение, които се занимават с производство на електроенергия или други икономически сектори. Поради това Комисията стига до заключението, че тези заеми са селективни по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

([29]) Решение по дело T-423/14, *Larko Geniki Metalleftiki kai Metallourgiki AE срещу Комисия*, EU:T:2018:57, точка 193 и цитирана съдебна практика.

4.1.4. *Ефект върху търговията и нарушаване на конкуренцията*

(104) Когато помощ, предоставена от държава членка, засилва позицията на дадено предприятие в сравнение с други предприятия, конкуриращи се в търговията в рамките на Съюза, последните трябва да се считат за засегнати от тази помощ ([30]). Достатъчно е получателят на помощта да се конкурира с други предприятия на пазари, които са отворени за конкуренция ([31]).

(105) CE Hunedoara доставя електро- и топлоенергия в Румъния. В съответствие с приложимите правила на Съюза по отношение на вътрешния пазар на електроенергия ([32]) електроенергийните доставчици могат свободно да започват дейност и да търсят клиенти в Румъния. Всъщност редица конкуренти от Румъния (напр. SN Nuclearelectrica, SN Hidroelectrica) или други държави членки (напр. CEZ, Alpiq) действително са направили това. Комисията отбелязва, че румънската електроенергийна система понастоящем е взаимосвързана с електроенерийните системи на България и Унгария и съответно електроенергийни потоци се произвеждат в тези държави членки и се търгуват между тях.

(106) Следователно Комисията стига до заключението, че разглежданите заеми биха могли да засегнат търговията в ЕС и да нарушат или заплашват да нарушат конкуренцията на вътрешния пазар.

4.1.5. *Заключение относно наличието на помощ*

(107) Въз основа на представените по-горе аргументи Комисията стига до заключението, че гарантираният от румънската държава заем от МБВР за CE Hunedoara, заемите от BCR и BRD, взети в полза на CE Hunedoara, заемът, предоставен за възстановяването на предходна несъвместима помощ, и заемът като помощ за оздравяване, включително удължената и непогасена част от него, представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

4.2. **Законосъобразност на помощта**

(108) Гарантираният от държавата договор за заем от МБВР, който облагодетелства CE Hunedoara, е подписан на 31 май 2002 г. с Electrocentrale Deva, единият от юридическите предшественици на CE Hunedoara, което се е случило преди присъединяването на Румъния към Европейския съюз през 2007 г.; т.е. заемът от МБВР като такъв не е бил неправомерен, дори да се установи, че заемът е включвал държавна помощ. Поради това плащанията от държавата като поръчител, въпреки че се извършват след присъединяването, представляват съществуваща помощ, но като такива не са неправомерни, без да се засяга квалифицирането според правилата за държавна помощ на евентуално бъдещо неупражняване на по-късен етяп от страна на държавата на нейното право на претенции срещу CE Hunedoara.

(109) Заемът от BCR, заемът от BRD и заемът, предоставен за възстановяване на несъвместимата помощ, представляват обаче държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС и, тъй като са отпуснати в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС, те представляват неправомерна държавна помощ.

(110) Заемът като помощ за оздравяване, по който Комисията не повдигна възражения в своето решение относно помощта за оздравяване от 21 април 2015 г., не беше приведен в действие преди решението на Комисията и съответно не представлява неправомерна държавна помощ. Вследствие на прекомерното му удължаване обаче и непогасяването доста след изтичането на шестмесечния срок, за който е бил предоставен, удължаването е неправомерно.

4.3. **Съвместимост на помощта и правно основание за оценката**

(111) Комисията трябва да оцени дали мерките за помощ, които са идентифицирани по-горе, може да бъдат съвместими с вътрешния пазар. Според съдебната практика на Съда, държавата членка следва да посочи евентуалните основания за съвместимост и да докаже, че са изпълнени условията за тази съвместимост ([33]). Освен първоначално за заема като помощ за оздравяване и неговото удължаване след шест месеца от решението на Комисията от 21 април 2015 г. и заема от МБВР, който не подлежи на уведомление, тъй като е предоставен преди присъединяването на Румъния към Съюза, Румъния не е уведомила зала заема, предоставен за възстановяване на несъвместимата помощ, заема от BCR и заема BRD, нито е посочила евентуални основния за съвместимост с вътрешния пазар.

(112) Въз основа на наличната информация и съгласно посоченото в решението за откриване, Комисията счита, че единственото възможно основание за съвместимост на оценяваните мерки биха били Насоките за помощ за ОиП. Тези насоки съдържат правила и условия за оценяване на съответствието на помощ за оздравяване и преструктуриране за предприятия в затруднено положение в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС.

([30]) Вж. по-специално решение по дело 730/79 *Philip Morris срещу Комисия*, EU:C:1980:209, точка 11; решение по дело C-53/00 *Ferring*, ECLI:EU:C:2001:627, точка 21; решение по дело C-372/97, *Италия срещу Комисия*, ECLI:EU:C:2004:234, точка 44.

([31]) Решение по дело T-214/95 *Het Vlaamse Gewest срещу Комисия*, EU:T:1998:77.

([32]) Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

([33]) Вж. решение по дело C-364/90, *Италия срещу Комисия*, ECLI:EU:C:1993:157, точка 20.

4.3.1. *Приложимост на Насоките за помощ за ОиП*

(113) Според точки 137 и 138 от Насоките за помощ за ОиП „Комисията ще разгледа съвместимостта с вътрешния пазар на всички помощи за оздравяване или преструктуриране, предоставени без разрешение и по тази причина, нарушаващи член 108, параграф 3 от [ДФЕС], въз основа на настоящите насоки, ако част от помощта или цялата помощ е предоставена след публикуване на насоките в *Официален вестник на Европейския съюз*“ и „[в]ъв всички останали случаи тя ще извършва проверката в съответствие с насоките, които са се прилагали към момента на предоставянето на помощта“.

(114) Заемът като помощ за оздравяване и заемът, предоставен за възстановяване на несъвместимата помощ, са предоставени след влизането в сила на Насоките за помощ за ОиП на 1 август 2014 г. Поради това Насоките за помощ за ОиП са приложими за тези два заема.

(115) Освен това Комисията не беше информирана за заемите от BCR и BRD в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС. Следва, че дори ако тези два заема са били предоставени преди 1 август 2014 г., доколкото те трябва да се оценяват съвместно като част от една операция за предоставяне на помощ на дружество в затруднено положение, Насоките за помощ за ОиП се прилагат също така за заемите от BCR и от BRD.

4.3.2. *Прилагане на Насоките за помощ за ОиП*

(116) Помощ за оздравяване или преструктуриране може да получават единствено предприятия в затруднено положение, както е определено в точка 20 от Насоките за помощ за ОиП, които не осъществяват дейност в секторите на въгледобива, стоманата и финансите, както е определено в точка 16 от тях. Както е посочено в решението относно помощта за оздравяване, още през април 2015 г. CE Hunedoara е изпълнило критериите по отношение на него да бъде образувана колективна процедура по несъстоятелност, определени в точка 20, буква в) от Насоките за помощ за ОиП, и действително през януари 2016 г. такова производство е образувано по отношение на дружеството (вж. съображение 22 по-горе). Следователно CE Hunedoara може да се счита за предприятие в затруднено положение по смисъла на Насоките за помощ за ОиП.

(117) Първо, Комисията отбелязва, че Румъния не е предоставила никакви доказателства за евентуалното съответствие с условията за съвместимост на помощта за оздравяване или преструктуриране, определени в Насоките за помощ за ОиП.

(118) Що се отнася до заема от BCR, заема от BRD и заема, предоставен за възстановяване на несъвместимата помощ, по-долу Комисията ще ги оцени съвместно, тъй като те са предоставени на дружество в затруднено положение като инвестиционна или оперативна помощ, която е позволила на CE Hunedoara да покрие своите разходи при липсата на достъп до финансови пазари (вж. съображение 99). На тази база Комисията счита, че не са изпълнени условията за съвместимост на помощ за преструктуриране, определени в Насоките за помощ за ОиП, тъй като i) планът за преструктуриране (представен през октомври 2015 г. и изменен през януари 2016 г.) не е бил валиден от самото начало, доколкото не е можел да гарантира дългосрочната жизнеспособност на CE Hunedoara без по-нататъшна постоянна помощ и не е бил изпълняван; ii) липсва ясно разграничим собствен принос на CE Hunedoara в съответствие с точки 62—64 от Насоките за помощ за ОиП; както и iii) не може да бъдат установени мерки за ограничаване на нарушенията на конкуренцията в съответствие с точки 74—86 от Насоките за помощ за ОиП.

(119) Що се отнася до точки 99—103 от Насоките за помощ за ОиП, въпреки че в тях са предвидени специални условия за помощ за доставчици на УОИИ в затруднено положение, Комисията стига до заключението,че оценяваните заеми не може да се оценяват или вземат предвид като компенсация за предоставянето на такива условия, както е посочено в точка 100 от Насоките за помощ за ОиП. Първо, нито се твърди, нито е установено, че CE Hunedoara е осъществявало своята дейност въз основа на валидни актове за възлагане, които да посочват каквато и да било правомерна разлика спрямо производството на електроенергия от други производители на електроенергия, осъществяващи дейност в Румъния; според установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз ([34]) наличието на валиден акт за възлагане е съществено условие, за да се счита държавната помощ като валидна компенсация за услуга от общ икономически интерес. Второ, разглежданите заеми са *ad hoc* заеми за конкретни цели и не са предоставени по отношение на установими и надлежно обосновани допълнителни разходи

([34]) Решение от 24 юли 2003 г. по дело C-280/00 *Altmark Trans and Regierungspräsidium Magdeburg срещу Nahverkehrsgesellschaft Altmark*, ECLI:EU:C:2003:415.

по предоставянето на услуги. Трето, сумите на заемите не са били определени, поотделно или кумулативно, въз основа на обективни параметри, заложени предварително и изчислени специално за определените разходи по УОИИ, като се вземат предвид всички приходи и разходи на Hunedoara. Поради това, в съответствие с точки 100 и 101 от Насоките за помощ за ОиП, Комисията не може да приеме, че въпросните заеми следва да се разглеждат като валидна компенсация според Решението относно УОИИ ([35]) или Рамката за УОИИ ([36]).

(120) Румъния не е изпълнила така също своя ангажимент за юридическо разделяне на каменовъглените мини от производството на електроенергия в CE Hunedoara, който ангажимент беше поет от нея към момента на одобряване на помощта за оздравяване и който според нейните твърдения е можел да отнеме между шест и девет месеца. Двете каменовъглени мини получават оперативна помощ за закриване в съответствие с Решението относно втората помощ за каменовъглените мини (съображение 12 по-горе). В мнението си относно решението за откриване Румъния е посочила, че се водят отделни отчети за минната дейност и за дейността по производството на електроенергия; самите отделни отчети обаче не пречат на кръстосаното финансиране на минната дейност. Румъния не е доказала липсата на кръстосано финансиране, напр. чрез предоставянето на доказателства, че използването на държавна помощ е от полза единствено за дейността по производството на електроенергия. При липсата на това необходимо доказателство не може да се изключи, че някои от заемите, които се разглеждат в настоящото решение, са били пряко или непряко от полза за каменовъглените мини на CE Hunedoara, което е нарушение на точка 16 от Насоките за помощ за ОиП, съгласно която секторът на въгледобива се изключва от помощта за ОиП.

(121) Накрая, струва си да се отбележи, че постъпленията от заема, предоставен за възстановяване на несъвместимата помощ, остават на разположение на CE Hunedoara. В контекста на т. нар. принцип Deggendorf ([37]) обединяването на непогасен заем, предоставен за възстановяването на предходна несъвместима помощ, и останалите три заема не позволява да се счита, че евентуалната помощ за преструктуриране на CE Hunedoara е съвместима с вътрешния пазар въз основа на точка 94 от Насоките за помощ за ОиП. Все пак, докато се ползва от държавна помощ под формата на разглежданите заеми, доколкото те не са били погасени, CE Hunedoara продължава да осъществява своята дейност в ущърб на конкурентите.

(122) В заключение, въз основа на горното Комисията счита, че заемите от BCR и от BRD, взети в полза на CE Hunedoara, оценени съвместно с прекомерното удължаване на заема като помощ за оздравяване, което го е превърнало в заем за преструктуриране, и заемът, предоставен за възстановяване на несъвместимата помощ, са несъвместими с вътрешния пазар.

(123) Що се отнася до заема като помощ за оздравяване, в съответствие с точка 55, буква г) от Насоките за помощ за ОиП Румъния се задължи да представи в рамките на най-много шест месеца, считано от датата на решението относно помощта за оздравяване или отпускането на първия транш (съображение 54 от решението относно помощта за оздравяване), или доказателство, че заемът е погасен, или валиден план за преструктуриране, или обоснован план за ликвидация, в който да бъдат посочени стъпките, водещи до ликвидацията на CE Hunedoara в рамките на разумен срок и без допълнителна помощ. Румъния не изпълни този ангажимент, тъй като i) заемът за оздравяване не е изцяло погасен; както и ii) Румъния беше уведомена, че планът за преструктуриране (представен от Румъния през октомври 2015 г. и изменен през януари 2016 г.) не гарантира, че CE Hunedoara може да постигне дългосрочна жизнеспособност без по-нататъшна непрекъсната помощ.

(124) В допълнение към горното Комисията отбелязва, че срокът за ликвидацията на CE Hunedoara с минимална продължителност от три години, както Румъния е посочила през май 2017 г. (което е 1,5 години след крайния срок октомври 2015 г., т.е. шест месеца след предоставянето на помощта за оздравяване, одобрена с решението относно помощта за оздравяване), изглежда твърде дълъг.

(125) Въз основа на горното Комисията стига до заключението, че удължаването на заема като помощ за оздравяване е несъвместимо с вътрешния пазар.

([35]) Решение 2012/21/ЕС на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функциониране на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 7, 11.1.2012 г., стр. 3).

([36]) Съобщение на Комисията — Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсации за обществени услуги (2011 г.) (ОВ C 8, 11.1.2012 г., стр. 15).

([37]) Решение по дела T-244/93 и T-486/93 *TWD Deggendorf срещу Комисия*, EU:T:1995:160, точка 56.

5. **ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ**

(126) Според ДФЕС и установената съдебна практика на Съда Комисията е компетентна да вземе решение дали въпросната държава членка трябва да отмени или промени помощта, когато е констатирала, че съответната помощ е несъвместима с вътрешния пазар ([38]). Така също Съдът последователно е решавал, че със задължението дадена държава членка да отмени помощта, за която Комисията е приела, че е несъвместима с вътрешния пазар, се цели да се възстанови съществуващото преди това положение ([39]).

(127) Във връзка с това Съдът е установил, че тази цел се счита за постигната, след като получателят възстанови предоставените суми чрез неправомерна помощ, като по този начин се компенсира предимството, което той е получил пред своите конкуренти на пазара, и се възстанови ситуацията преди плащането на помощта ([40]).

(128) В това отношение в член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([41]) се казва, че „[к]огато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера […]“.

(129) Тъй като i) заемът от BCR; ii) заемът от BRD; iii) заемът за възстановяване на несъвместимата помощ; както и iv) заемът като помощ за оздравяване, който става неправомерен от момента, в който помощта за оздравяване не е била върната в рамките на шест месеца след предоставянето ѝ и/или отпускането ѝ, са били предоставени в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС и следва да се считат за неправомерна и несъвместима помощ, те трябва да бъдат възстановени, за да се върне съществуващото положение на пазара преди предоставянето им. Възстановяването следва да обхване периода от момента, в който бенефициерът е получил предимството, т.е. когато помощта под формата на главницата по заемите неправомерно е била предоставена на разположение на бенефициера, до действителното възстановяване, а върху подлежащите на възстановяване суми следва да се начислява лихва до действителното възстановяване. Лихвата при възстановяване е отделна от договорната лихва, лихвата за забавени плащания или други съответни суми, свързани с разглежданите заеми, които са дължими от Hunedoara на държавата.

(130) Според установената съдебна практика несъстоятелността на бенефициера и неговата неспособност да възстанови помощта не представляват валидна причина за освобождаването му от задължението да върне помощта ([42]). В такъв случай възстановяването на положението преди плащането на помощта и отстраняването на нарушението на конкуренцията по принцип може да се постигне чрез вписването на задължението, свързано с връщането на помощта, в списъка със задълженията, съставен под съдебен надзор в рамките на производството по ликвидация. Когато държавата членка не може да възстанови помощта в пълен размер, вписването на задължението може да се счита за изпълнение на задължението за възстановяване, при условие че производството по несъстоятелност доведе до ликвидиране на предприятието, което е получило неправомерната помощ, т.е. до окончателното прекратяване на неговата дейност ([43]). Ликвидацията на CE Hunedoara в случай на невъзстановяване на помощта за оздравяване в рамките на шест месеца от одобряването или отпускането ѝ е предвидено също в Насоките за помощ за ОиП, в решението относно помощта за оздравяване (съображения 20 и 21 и съображение 52, буква г)).

(131) Комисията отбелязва проведените наскоро дискусии с Румъния, в които беше установено, че ликвидацията на CE Hunedoara може да доведе до ликвидирането и продажбата на неговите активи, за да бъдат покрити задълженията, включително тези, произтичащи от възстановяването, наложено на Румъния в резултат на настоящото решение. Във всеки случай румънските органи потвърдиха наличието на правни разпоредби в националното законодателство, които биха гарантирали продължаването на дейността, и в тази връзка посочиха Закон № 123 от 10 юли 2012 г. за електроенергията и природния газ, и по-специално главата относно сигурността и безопасността.

(132) В контекста на ликвидация и с оглед на нейното правно задължение да осигури непрекъснатостта на доставките, Румъния може да планира предприемането на мерки за избягване на резки прекъсвания на доставките на електро- и топлоенергия за региона, в който CE Hunedoara осъществява дейността си и предоставя услуги. Тези мерки обаче трябва да бъдат пропорционални, разумни и ограничени от гледна точка на време и обхват до необходимото за запазване на стойността на активите за производство на енергия. При изпълнението на настоящото решение Комисията трябва да бъде уведомена предварително и да бъде в състояние да провери дали тези условия са изпълнени. Следователно настоящото решение като цяло не засяга подобни подходящи мерки и процеси, касаещи прехвърлянето на активи за производство на електроенергия.

([38]) Вж. решение по дело C-70/72, *Комисия срещу Германия,* EU:C:1973:87, точка 13.
([39]) Вж. решение по съединени дела C-278/92, C-279/92 и C-280/92, *Испания срещу Комисия* EU:C:1994:325, точка 75.
([40]) Вж. решение по дело C-75/97, *Белгия срещу Комисията,* EU:C:1999:311, точки 64 и 65.
([41]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).
([42]) Решение на Съда от 29 април 2004 г., *Германия* срещу *Комисия,* C-277/00, EU:C:2004:238, точка 85; Решение на Съда от 15 януари 1986 г., *Комисия* срещу *Белгия,* C-52/84, EU:C:1986:3, точка 14; Решение на Съда от 21 март 1990 г., *Белгия* срещу *Комисия,* C-142/87, EU:C:1990:125, точки 60—62.
([43]) Решение на Съда от 11 декември 2012 г., *Комисия* срещу *Испания,* C-610/10, EU:C:2012:781, точка 104.

(133) Освен това, както става ясно от видеоконференцията, проведена на 31 юли 2018 г. (вж. съображение 3 по-горе), Румъния изрази своето намерение да предприеме подходяща мярка, за да продължи процеса по прехвърлянето на активите за производство на електроенергия от CE Hunedoara към ново дружество (NewCo), което предстои да бъде учредено. Планирано е това да бъде направено чрез извънредно постановление на правителството, посредством което ще бъде извършено триетапно *прехвърляне вместо плащане* (на румънски език *„dare în plată“*) единствено по отношение на активите за производство на енергия, т.е. без мините. Според съгласувания с Румъния протокол този процес следва да включва:

i) първо, изготвянето на задължителен доклад за оценка, за да се определи стойността на активите за производство на електроенергия (понастоящем заложени от Министерството на финансите) и размерът на дълга на CE Hunedoara;

ii) второ, тези заложени активи ще бъдат прехвърлени на Министерство на финансите, а след това на Министерството на енергетиката;

iii) трето, тези заложени активи ще бъдат прехвърлени на ново дружество, а след това на последното ще бъде възложено предоставянето на услуга от общ икономически интерес.

(134) Настоящото решение не засяга въпросното прехвърляне на активи чрез планираното извънредно постановление на правителството, при условие че предвиденото прехвърляне се осъществи от румънските органи в съответствие с правните изисквания, и по-специално надлежна оценка на тези активи.

6. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(135) Изхождайки от това, Комисията стига до заключението, че Румъния е предоставила на CE Hunedoara неправомерна държавна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар и следва да бъде възстановена,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Заемът от Международната банка за възстановяване и развитие („заемът от МБВР“), гарантиран от румънската държава, по който CE Hunedoara става правоприемник бенефициер, не е предоставен неправомерно на CE Hunedoara в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 2

Следните заеми в полза на CE Hunedoara и с размери, посочени в букви а) — г), представляват държавна помощ, която е предоставена неправомерно (или не е върната, що се отнася до буква г)) от Румъния в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз и са несъвместими с вътрешния пазар:

а) заем от Румънската търговска банка, взет от Министерството на финансите и след това предоставен на разположение на CE Hunedoara чрез договор за субсидиарен заем („заемът от BCR“) — 83 485 450 RON;

б) заем от Румънската банка за развитие, взет от Министерството на финансите и след това предоставен на CE Hunedoara чрез договор за субсидиарен заем („заемът от BRD“) — 68 371 170 RON;

в) заем, предоставен за плащането на несъвместимата помощ, която следва да бъде възстановена в съответствие с Решението относно несъвместимата помощ („заемът за възстановяване на несъвместимата помощ“) — 34 785 015 RON;

г) заем, представляващ помощ, предоставена в съответствие с решението относно помощта за оздравяване и лихва („заемът като помощ за оздравяване“) — реално отпуснатата сума от 98 476 900 RON, която не е върната шест месеца след отпускането.

Член 3

1. Румъния възстановява от бенефициера несъвместимата помощ, посочена в член 2.

2. Реалните суми за възстановяване са равни на действително отпуснатите на бенефициера суми, които не са върнати от последния на румънската държава; върху тези суми се начислява така също лихва, считано от датата, на която са предоставени на разположение на бенефициера до фактическото им възстановяване.

3. Лихвата се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ([44]).

4. Румъния анулира всички неизплатени суми на помощта, посочена в член 2, считано от датата на приемане на настоящото решение.

Член 4

1. Възстановяването на помощта, посочена в член 2, е незабавно и ефективно, без да се засягат подходящите мерки, които Румъния може да приеме, за да се запази непрекъснатата експлоатация на активите за производство на електроенергия, което е необходимо за снабдяването с електро- и топлоенергия, при условие че въпросните мерки са пропорционални, разумни и ограничени от гледна точка на време и обхват до необходимото за запазването на стойността на активите.

2. Румъния осигурява изпълнението на настоящото решение в срок от четири месеца, считано от датата на уведомяване за настоящото решение.

Член 5

1. В срок от два месеца, след като е била уведомена за настоящото решение, Румъния представя на Комисията следната информация:

а) общата сума (главница и лихви при възстановяване), която подлежи на възстановяване от бенефициера;

б) подробно описание на мерките, които вече са предприети и са планирани с оглед на изпълнението на настоящото решение;

в) подробно описание на мерките, които вече са предприети и са планирани, за да се запази непрекъсната експлоатация на активите за производство на електроенергия;

г) документи, показващи, че бенефициерът е получил разпореждане за възстановяване на помощта.

2. Румъния информира Комисията за напредъка по предприетите национални мерки за изпълнение на настоящото решение до приключване на възстановяването на помощта, посочена в член 2. При обикновено искане от страна на Комисията тя незабавно предоставя информация за мерките, които вече са предприети или са планирани за изпълнението на настоящото решение. Тя предоставя също така подробна информация относно сумите на помощта и лихвата при възстановяване, които вече са възстановени от бенефициера.

Член 6

Адресат на настоящото решение е Румъния.

Съставено в Брюксел на 8 ноември 2018 година.

За Комисията
Margrethe VESTAGER
Член на Комисията

([44]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).